



Na AOJ bo topleje

Proti koncu poletja smo na AOJ pripeljali rabljeno peč in ji postavili dimnik. Preizkus smo izvedli konec septembra in sporočam, da je uspel, saj se je dnevni prostor po pol ure gretja segrel na 20 stopinj, po petih pa na 25 stopinj. Nalagati smo nehali opolnoči in naslednje jutro je bilo v dnevnem prostoru ob osmi uri še vedno 19.4 stopinje. Zunaj sicer še ni bilo pravih zimskih temperatur, a glede na to, da je na peči v eni uri zavrel pisker vode, nam bo odslej sigurno vsaj malo topleje.



Dimnik. Foto Aleš Berkopec.

Navodila za uporabo peči bomo podali na enem od naslednjih sestankov in jih nalepili tudi nekje v bližino stojala za drva, za zdaj pa le nekaj najosnovnejših napotkov:

- ★ kurimo le bukova drva, pogojno gaber in brezo (smreka in ostali iglavci so uporabni *le ob prižiganju ognja*, pa še to naj bo omejeno na do 2 dm³);
- ★ vrata peči naj bodo dobro zaprta (kadar ne nalagamo drv) in vsi objekti dovolj daleč stran, da se ne pregrejejo, kar tudi občasno preverite (zato smo odmaknili mizo, stole in stojalo za drva);
- ★ po končanem kurjenju je pepel lahko še dolgo – tudi do 12 ur – živ in vroč, zato ga ne stresaj v naravo (še posebej ob vetrovnem vremenu), ampak ga pusti v peči, da ga v priloženo kovinsko vedro preložijo in v naravi stresejo naslednji obiskovalci (zato naj se naslednji obiskovalci tudi ne jezijo na prejšnje, če notranjost peč ni urejena, lahko pa se jezijo, če ni urejen prostor okoli peči).



Peč. Foto Nika Košir.

Čeprav peč deluje, pa dovod zunanega zraka še ni popolnoma urejen. Oprema, potrebna za sanacijo, je nabavljena, tako da naj bi bil poseg opravljen že v tekočem mesecu.

Peč je namenjena prijetnejšemu počutju vseh članov na AOJ. Uporabljajte jo in hkrati skrbite zanjo, da nam bo čim dlje služila.

Aleš Berkopec

V A B I L O

Vabimo vas na mesečni sestanek, ki bo v torek 15.10.2019 ob 18^h v predavalnici F3 Fakultete za matematiko in fiziko, Jadranska 19, v Ljubljani. Glavni del sestanka bo predavanje:

Zgodovina se ne ponavlja (o sobivanju z astrologijo)

Aleš Berkopec

V ponedeljek 28. avgusta 1749 je bil dan polne lune. Opoldne se je nad Frankfurtom razbesnela nevihta in rodil se je Goethe. Sta ta dogodka povezana? Ker se je ob polni luni in hkrati nevihti rodila še kopica otrok, ki niso postali svetovno znani literati, in ker po drugi strani svetovno znani literati niso vsi rojeni ob polni luni - če zanemarimo nevihto - astronomi v take povezave, s katerimi se ukvarja astrologija, ne verjamemo. Za Karija Mullisa in Guntherja Sachsa pa je tak pogled preveč religiozen, zato sta poskusila korelacije med položaji planetov in dogajanjem na Zemlji ovrednotiti. V okviru predavanja bomo predstavili in analizirali predvsem rezultate g. Sachsa, saj mu je za potrebe raziskave uspelo zbrati večmilijonski vzorec. Korelacij je malo, nad tistimi, ki jih je našel, pa je avtor tako navdušen, da smo jih za vsak slučaj in z drugačno statistično metodo preverili še sami.

Vabljeni!

Bernard Ženko

Dodatne informacije o tem in preteklih predavanjih najdete na <http://www.adj.si>.

Efemeride oktober 2019

(Efemeride si lahko ogledate tudi v reviji Življenje in tehnika.)

datum	Sonce		Luna		čas
	vzhod	zahod	vzhod	zahod	
01.10.	07:00	18:43	10:04	20:36	CEST
05.10.	07:05	18:35	14:34	23:24	CEST
10.10.	07:12	18:26	17:33	03:22	CEST
15.10.	07:18	18:17	19:24	08:33	CEST
20.10.	07:25	18:08	22:45	13:51	CEST
25.10.	07:32	17:59	03:37	17:06	CEST
30.10.	06:39	16:52	09:09	18:40	CET

Planeti:

- ★ **Merkur** oktobra ni viden.
- ★ **Venera** se prikaže v drugem delu meseca kot Večernica, ko v ozvezdju Tehtnice zahaja slabo uro za Soncem.
- ★ **Mars** ujamemo v drugi polovici meseca zjutraj, ko v ozvezdju Device vzhaja okoli šestih (po premiku ure okoli petih).
- ★ **Jupiter** v ozvezdju Škorpiona sprva zahaja okoli desetih, nato pa vse bolj zgodaj. Proti koncu meseca zahaja okoli pol devetih (po premiku ure kmalu po sedmi).

★ **Saturn** sprva zahaja okoli polnoči, nato pa vse bolj zgodaj in konec meseca v ozvezdju Strelca zaide okoli desetih (po premiku ure pa že pred deveto).

★ **Uran** v začetku meseca vzhaja okoli osmih, nato pa je v ozvezdju Ovna na nebu vso noč.

V noči s 26. na 27. oktober premaknemo ure za eno uro nazaj.

Urška Pajler

Objavite prispevek!

Mesečnik potrebuje prispevke. Zato pozivam vse, ki želite kaj objaviti, da mi po elektronski pošti pošljete svoj prispevek. Prispevki so lahko raznovrstni: poročilo o opazovanju, slika, risba, zanimiva astronomska novica, predstavitve domačega observatorija ali teleskopa, skratka – karkoli, kar bodo ostali lani drutva z zanimanjem prebrali.

Aram Karalič

Javorniški Mesečnik izdaja Astronomsko društvo Javornik, Ljubljana / ISSN 1581-1379 / urednik Aram Karalič / izhaja v prvi polovici meseca / prejema ga brezplačno vsi člani Astronomskega društva Javornik / prispevke pošljite na naslov jam@adj.si / **ROK ZA ODDAJO PRISPEVKOV JE 7. DAN V MESECU** / prispevkov praviloma ne lektoriramo / stavljeno v L^AT_EXu